

De Kaardebol

Driemaandelijks tijdschrift

oktober - november - december 2013

nummer 4/2013

Afgiftekantoor Kortenberg, erkenningsnummer P806150

Foto:
Kleine beek
aan het
Imbroek

(gebiedsfolder
Zaventem)

In dit nummer:

- Biodiversiteit in Kortenberg
- Aanslag open ruimte?
- Kastanjebos Herent
- Fakkeltocht
- Gebiedsfolder Zaventem
- Agenda

Pionier voor het natuurbehoud in onze regio

Biodiversiteit in Kortenberg

Ewoud L'Amiral (foto's van paddenstoelen uit het Silsom Marleen Ceustemans)

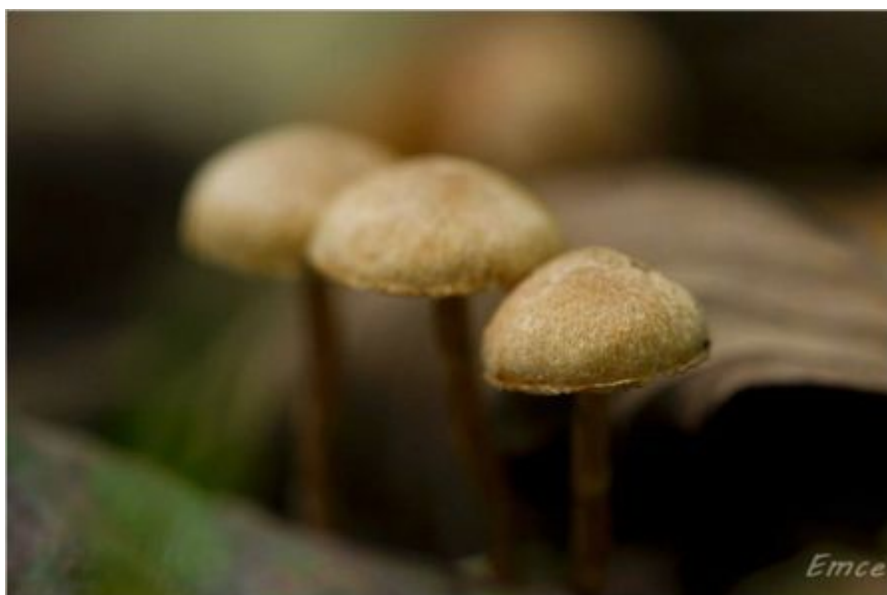
Er beweegt heel wat rond de biodiversiteit in Kortenberg. Zo hebben we dit ook jaar weer mooie biodiverse resultaten geboekt. Toen we in het Silsombos zo'n 11 jaar geleden begonnen met de eerste grote inrichtingswerken werden er nog slechts '12 bosorchissen geteld'. Nu bloeien er jaarlijks meer dan 10.000. Door deze indrukwekkende toename duiken deze orchideeën sinds dit jaar nu ook op in de wegbermen buiten onze reservaten, tuinen,...

Het aantal verschillende soorten orchideeën neemt nu ook jaarlijks toe. Dit jaar is de zeldzame moeras-wespenorchis (zie de foto) opgedoken als 8ste orchideeënsoort voor het Silsombos. De natuurgloriën van jaren uit oude tijden lijken terug te komen. Ook soorten met misschien minder sprekende namen als blauwe knoop, graslathyrus of karwijselie, naar Vlaamse normen minstens even bijzonder werden dit jaar ook (op)nieuw bloeiend waargenomen in onze beheerde natuur.

Met de lepenpage is Kortenberg sinds dit jaar ook weer een zeer zeldzame dagvlinder rijker. Steeds meer wordt melding in Kortenbergse tuinen gemaakt van de grote Weerschijnvlinder. Een terugkeer van deze dagvlinders die we ook wellicht deels mogen danken aan ons beheer naar open plekken, bredere bospaden en gevarieerde bosranden in onze vochtige loof- en broekbossen.

De achteruitgang van wilde planten en bestuivers is gestopt, kopte De Standaard (20/08). Het lijkt ons dus ook in Kortenberg duidelijk dat de ergste klappen naar biodiversiteit ondertussen zijn uitgedeeld. Onze natuurbeschermingsinitiatieven zorgen voor een terugkomst

van verloren gewaande soorten, maar voor een fundamenteel herstel is meer nodig.

Gerichte aankoop en doorgedreven beheer zorgt er dan wel voor dat natuurgebieden toevluchtsoorden zijn voor een flink aantal bedreigde soorten, het kale landschap dat hen scheidt isoleert de soorten steeds meer in deze veilige, te kleine eilanden. Zonder uitbreiding van de natuurgebieden, de uitbouw van een netwerk van natuurverbindingen en bijkomende beschermingsinitiatieven zijn veel van deze soorten gedoemd om bij ons op termijn te verdwijnen. Maar vooral de biodiversiteit is ontegensprekelijk een barometer van onze leefkwaliteit.

Laat deze argumenten jou helpen ook anderen te overtuigen om lid te worden van Natuurpunt (of te hernieuwen). Natuurpunt en jouw lidmaatschap maakt mee het verschil naar leefkwaliteit in onze eigen buurt,... geeft kleur aan ons landschap. En dit dankzij de vele handen van vrijwilligers, de steun van jullie, de gemeente Kortenberg en de provincie Vlaams-Brabant.

Poging tot aanslag op de open ruimte

Brussels Airport wil nog steeds aansluiting met de E40

Natuurpunt afdeling Zaventem stelt met verbijstering vast dat de denkpiste van een nieuwe autostrade naar de luchthaven vanaf de E40 (afrit Sterrebeek) nog steeds niet verlaten is. Ondanks het feit dat een dergelijke autoweg de leefbaarheid van onze woonkernen verschrikkelijk zou compromitteren en het laatste open landschap in onze streek zou vernietigen, vindt Brussels Airport het opportuun om hiervoor te ijveren. Op die manier ondermijnt de luchthaven het draagvlak voor de luchthaven zelf in onze dichtbevolkte omgeving.

Enkele jaren geleden werd er een rechtstreekse toegang via het spoor vanuit Leuven naar de luchthaven gecreëerd (de zogenaamde bocht van Nossegem), en nu eist men een nieuwe aanslag op onze schaars overgebleven open ruimte in de vorm van een nieuwe, rechtstreekse autoverbinding met de E40. De impact van deze autostrade op de omgeving zal vele keren erger zijn dan de gerealiseerde spoorverbinding. Bovendien zal een tweede toegang met de auto het gebruik van het openbaar vervoer naar de luchthaven ernstig doen afnemen. Dergelijke eis voor een nieuwe autoweg staat dan ook haaks op de wens van Brussels Airport om in de toekomst veertig procent van de passagiers en de werknemers via het openbaar vervoer (door nieuwe tramverbindingen, het inzetten van meer treinen en bussen,...) naar de luchthaven te brengen.

Natuurpunt afdeling Zaventem vindt het onbegrijpelijk dat men bij de omwonenden van de luchthaven onrust blijft stoken door het propageren van dergelijke niet-gewenste, zwaar ingrijpende infrastructuurwerken.

De Zwarte Madam nodigt uit:

FAKKELTOCHT

SILSOMBOS

Zaterdag 2 november 2013

Ontdek tijdens een wandeling van 3,5 km gedurende 2 uur nieuwe mysterieuze verhalen en legenden. De Zwarte Madam wacht jou op. Voor grote en kleine durvers!

Vertrek tussen 19u00 en 19u30 in 't Silsomhof
Adres: Olmenhoekstraat 49,
3071 Erps-Kwerps
Niet vergeten:
laarzen en fakkels
Fakkels zijn ook te koop
op 't Silsomhof

Ná de tocht kan je
nagenieten van een
drankje en een hapje

Deelname:
3 € per volwassene
1,50 € per kind
Opbrengst gaat naar
het Silsombos

meer info: Ann Everaert silsomhof@gmail.com gsm: 0472 60 03 37
Tony Neiryck tony.neiryck@telenet.be gsm: 0474 70 81 85

het
Natuurpunt
voor de
Natuur

't Silsomhof

kijk-doe-speelboerderij

natuurpunt

Bij de buren:

Kastanjabos in Herent

Het Kastanjabos vind je tussen de Lipselaan, de weg van Herent naar Tildonk, en de weg van Veltem naar Buken.

Alhoewel hier nog weinig kastanjabomen te vinden zijn, heette dit bos reeds "Castaniënbosch" toen graaf de Ferraris in 1778 zijn beroemde kaarten tekende. In die tijd was het uitgestrekt bosgebied met vooral hoogstammig hout en moerassige weiden.

Later werden er snelgroeïende populieren en andere uitheemse boomsoorten aangeplant. Houtkapping heeft in dit gebied steeds een belangrijke rol gespeeld.

Het reservaat "het Kastanjabos" wordt doorsneden door de Lipsebeek. Door het voorkomen van kwel (opstuwend grondwater) komen hier vochtige tot natte gronden voor. De bodem bevat op heel wat plaatsen kalk. Samen zorgt dit voor een zeer gevarieerde plantengroei met meer dan 260 soorten. Sommige delen van het bos hebben een prachtige voorjaarsflora.

Dankzij de talrijke stormen van de voorbije jaren is er enorm veel dood hout, wat de natuurlijke bosontwikkeling in de hand werkt. Om de bloemrijkdom te behouden spannen vrijwilligers zich twee keer per jaar in om, naar aloude traditie, de hooilanden te maaien. bijna tien jaar maai-beheer heeft voor leuke resultaten gezorgd: zilverschoon, zwarte zegge, wilde bertam, grote valeriaan, speerdistel, kale jonker, brede orchis, knolsteenbreek, knoopkruid, pinksterbloem, echte koekoeksbloem, grote en kleine ratelaar. De bladeren en vruchtdozen van de herfsttijloos kondigen een paarsgekleurde herfst aan. De bloemen van deze plant verschijnen pas in het najaar, als de groene delen van de plant afgestorven zijn. Niet alleen de min of meer zeldzame soorten, maar ook het feit dat er meer dan 20 soorten gelijktijdig tot bloei komen, tonen aan dat de natuur het beheer weet te waarderen.

Rond en door het reservaat loopt een aangeduid wandelpad (ten dele over een privéweg) dat het hele jaar toegankelijk is voor voetgangers en van waar het hele gebied kan geobserveerd worden. De wandeling start bij het infobord aan de Lipselaan ter hoogte van de waterwinning en iets ten zuiden van de kruising met het "Stokstraatje". Om de natuur niet te verstoren, vragen wij om het pad niet te verlaten en honden aan de leiband te houden. De wandelweg is niet berijdbaar met een kinderwagen, en vaak zijn laarzen geen overbodige luxe.

Meer info over de wandeling in het Kastanjabos vind je op de website van Natuurpunt Herent.

ruime
parking

Born Free
vrijetijdsleding
stap- en reisuitrusting

Professioneel advies
over stapschoenen !

Leuvensesteenweg 126
3070 Kortenberg
02/759.63.93

di - vr 14.30 - 19.30
za 09.30 - 18.00

[http:// users.telenet.be/bornfree](http://users.telenet.be/bornfree)

Gebiedsfolder Natuurpunt Zaventem

Natuurpunt Zaventem en Paul van Leest

Natuurpunt Zaventem heeft een gebiedsfolder samengesteld, met als toepasselijke naam 'Natuureilandjes'. Zaventem heeft geen grote, aaneengesloten gebieden, maar kleine stukjes natuur die toch de moeite waard zijn. Het is een mooie folder geworden van twee stevig volgedrukte pagina's. Hierin worden uiteraard de Zaventemse natuurgebieden voorgesteld. Hieronder de tekst hierover.

Hoogstamboomgaard 'Rode Beuken' (Nossegem)

Een tiental zwartblesschappen houden de grasvlakte met een twintigtal hoogstamfruitbomen kort. Hier staan onder andere oogstappel, Clapp's Favourite, Schone van Boscoop en Beurree Hardy. De bloemenweide staat van de lente tot de herfst in bloei. Onmisbaar voor zowel de bijen, de vlinders als de mens.

Schapeuweide en hoogstamboomgaard Imbroek (Zaventem)

Langs de Kleine Beek plantte Natuurpunt knotwilgen aan. Het afvalwater van de inwoners en van de industriezone langs de Leuvensesteenweg vervuult de beek spijtig genoeg nog steeds. In de lente kleurt de daslook de vochtige bosdelen wit en ontwik- kelen de rietkragen volop. In de toekomst legt Natuurpunt hier een poel aan om amfibieën betere kansen te geven.

Ook in het gebied Imbroek plantten vrijwilligers knotbomen naast de Kleine Beek. Die typische bomen, ook tronken genoemd, kwamen vroeger veel voor in het landschap. Als gevolg van schaalvergroting in de landbouw en het gebrek aan onderhoud verdwenen er veel. Het behouden en herstellen van de knotbomen is één van de belangrijke beheermaatregelen in het natuurgebied.

Bombazijnen (Zaventem)

De Bombazijnen is een hoger gelegen, verwilderde oude boomgaard die we willen omvormen tot een natuurgebied. We planten verschillende boomsoorten en struiken aan zoals sleedoorn, meidoorn, Gelderse roos, kornoelje ...

Noeskoem Boske (Nossegem)

Aan de randen van het oude beukenbos zie je een verrassend grote diversiteit: berk, zomereik, es, hazelaar, eenstijlige meidoorn, heesters en andere planten. Door het plaatsen van nestkasten kan je hier de ransuil, de steenuil en de groene specht waarnemen. Ook de sperwer, de torenvalk en de buizerd komen hier voor. De veldleeuwerik vindt nog voldoende ruimte in de aanpalende landbouwzones in dit stuk van Midden- Brabant.

Wandeling

De folder bevat ook een wandeling van 5,7 km langs deze vier gebieden. De wandeling kan echter nog niet helemaal gedaan worden (vrijmaken van voetweg door de gemeente). De officiële, feestelijke opening zal pas voor mei 2014 zijn.

Nadere informatie

Bernadette Kinart • bernadette.kinart@telenet.be, 02-731 59 46

AGENDA

Zondag 20 oktober

Trage Wegenwandeling. Twee georganiseerde wandelingen langs enkele mooie maar minder bekende plekjes in onze gemeente. Er is een traject van ongeveer vijf kilometer en een van om en bij de acht kilometer voorzien. Nadien wordt u van harte uitgenodigd om af te sluiten met een drankje in jeugdhuis Den Aap. Plaats van afspraak: JH Den Aap, L. Andriesstraat 7 te Meerbeek. De wandelingen starten om 14 u, Terugkomst wordt verwacht tussen 16 en 17 u. Gratis. Voorzie aangepaste kledij en geschikt schoeisel, afhankelijk van de weersomstandigheden. Meer info: An De Blaes, mobiliteit@kortenbergh.be of 02 759 98 28 of Paul van Leest, paul.vanleest@base.be, 02 7570979.

Zondag 20 oktober

Als afsluiter van de week van het bos organiseert de milieudienst van Kortenberg in samenwerking met Natuurpunt opnieuw een paddenstoelenwandeling. We bezoeken het Eikenhof en het aanliggende Warandebos, waar de overgang van vochtig beekbegeleidend bos rond de Aderbeek over hellingbos tot droog bos mooi geobserveerd kan worden. Paddenstoelen zijn er in alle vormen, maten, geuren en kleuren. De meest bekende kabouterpaddenstoel is de vliegenzwam, maar er zijn er véél meer! Onze gids maakt je wegwijs in deze tot de verbeelding sprekende mysterieuze wereld. Deelname is gratis. Vertrek om 14 u. aan de sporthal in de Colomabastraat.

Zaterdag 2 november

Fakkeltocht vanaf het Silsomhof naar de Zwarte Madam. Ontdek tijdens een wandeling van 3,5 km gedurende 2 uur nieuwe mysterieuze verhalen en legenden. De Zwarte Madam wacht jou op. Voor grote en kleine durvers! Zie elders in dit blad.

Zaterdag 16 november 2013

Dag van de Natuur. Werkdag Bombazijnen op 't Imbroek en Ter Rode Beuken. Afspraak vanaf 9.00u aan de weide tegenover het kapelletje op de St. Michielsweg te Zaventem. Duur tot 17:00.

Zondag 17 november

Dag van de Natuur. Werkdag van 14 tot 17 uur in 'De Zevenster' in het Silsombos. Info: Luc Vrolix, vrolixl@gamil.com, 0475 206112.

Zaterdag 8 december

Werkdag Silsombos. Houtbeheer in een hooilandperceel. Start om 9:00 aan het einde van de Lelieboomgaardenstraat in Erps-Kwerps. Einde rond 12:00.

Info: Luc Vrolix, vrolixl@gamil.com, 0475 206112.

Zondag 22 december

Kerstwandeling van 9 tot 12 uur. Info: Ewoud L'Amiral, 0476 261634

Zondag 6 januari

Werkdag en Nieuwjaarsreceptie Silsombos. Vrijmaken van het perceel van de vogelkijkwand. Start om 9:00 aan het einde van de Lelieboomgaardenstraat.

Einde rond 12:00. Info: Luc Vrolix, vrolixl@gamil.com, 0475 206112.

Zondag 26 januari

Ledenvergadering van Natuurpunt Kortenberg en Natuurpunt Zaventem. Zie voor nadere informatie onze volgende uitgave.

Info: Ewoud L'Amiral, 0476 261634

Foto: Werkdag in het Silsombos met Total (Danni De Laere)

Gezien de aard van het terrein en de paden zijn de wandelingen niet geschikt voor rolstoelen en kinderwagens.

vu. Ewoud L'Amiral - Vissegatstraat 3 - 3071 Erps - Kwerps - 0476 261634.